

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 007680 23 Uvp
Banja Luka, 22.07.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Sanje Stefanović i Vesne Mišić, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužioca „Petrol BiH Oil Company“ d.o.o. Sarajevo, ulica Džemala Bijedića broj 202, Ilidža, Sarajevo, zastupan po direktoru društva Gregoru Žnidaršiću i Bojanu Koširu prokuristi (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja tuženog Ministarstva trgovine i turizma Banjaluka, broj 14.06-324-17/22 od 19.01.2023. godine, u predmetu inspekcijskog nadzora primjene marže u oblasti prometa tečnih naftnih goriva, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju, broj 13 0 U 007680 23 U od 09.10.2023. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 22.07.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, odbijena je kao neosnovana tužba tužioca, izjavljena protiv rješenja tuženog bliže označenog u uvodnom dijelu ove presude, kojim rješenjem je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja Republičke uprave za inspekcijske poslove, Sektor tržišne inspekcije, Odjeljenje Doboje, broj 24.020/324-027-122-5/22 od 05.12.2022. godine, kojim je naloženo tužiocu da na zatečenim količinama naftnog tečnog derivata ED-6, izvrši promjenu cijena, koje moraju biti formirane do nivoa maksimalno propisane maloprodajne marže u apsolutnom iznosu od 0,25 KM, po litri derivata.

U obrazloženju presude navodi se da je odredbom člana 10. stav 1. tačka đ) Zakona o regulisanju cijena („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 106/09), propisano da će Vlada na prijedlog ministarstva, donijeti posebne akte o određivanju marže koja se primjenjuje prilikom formiranja cijene određenih proizvoda i usluga. Kako je Vlada donijela Uredbu o određivanju marže koja se primjenjuje prilikom formiranja cijena naftnih derivata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 30/21, u daljem tekstu: Uredba), kojom je propisala maksimalnu maloprodajnu maržu u maloprodaji, u apsolutnom iznosu od 0,25 KM po litru derivata, to je pravilno inspektor, u skladu sa ovlaštenjima propisanim Zakonom o regulisanju cijena i propisima kojima se uređuje inspekcijski nadzor, neposrednom kontrolom u podružnici Šešlije, uvidom u predočenu dokumentaciju za period od 29.10.2022. do 26.11.2022. godine, za tečni naftni derivat ED-6 utvrdio da tužilac nije primijenio dozvoljenu maloprodajnu maržu u apsolutnom iznosu od 0,25 KM po litri derivata, kako to propisuje član 2. stav 2. Uredbe i donio na zakonu zasnovanu odluku.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede materijalnog prava i povrede pravila postupka. Navodi da je, pri donošenju presude, Okružni sud u Doboju povrijedio odredbe člana 33. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu: ZUS), kojom odredbom se sud obavezuje da u obrazloženju presude cijeni sve dokaze i činjenice koje su stranke iznijele. Međutim, sud u osporenoj presudi nije iznio nijedan dokaz iz tužbe, nego je paušalno naveo da su povrijeđene odredbe Uredbe. Ovakvim postupanjem Okružnog suda u Doboju, povrijeđeno je i načelo slobodne ocjene dokaza, jer je sud kao relevantnu cijenio samo jednu odredbu, a to je odredba člana 2. Uredbe, ne cijeneći sve okolnosti i dokaze, kao i zakonsku regulativu koja se odnosi na zakonito poslovanje svih pravnih lica, kao što su pitanja formiranja cijene specifične robe-naftnih derivata, zbog čega je i donio nepravilnu odluku. Sud nije uzeo u obzir na koji način i pomoću kojih metoda, se primjenjuje odredba o određivanju marže za naftne derivate, jer Uredba određuje samo maksimalni iznos dozvoljene marže od 0,25 KM/l, te ne reguliše na koji način je potrebno tretirati zalihe. Tužilac u svom poslovanju koristi metodu ponderisanog prosječnog troška, jer je članom 10. stav 1. Zakona o porezu na dobit („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15, 1/17, 58/19), propisano da se rashodi nastali na ime evidentiranja zaliha, priznaju samo ako su iskazani primjenom metode prosječne nabavne cijene, a što je Okružni sud u Doboju, propustio cijeliti. Sva pravna lica u svom poslovanju koriste međunarodni računovodstveni standard MRS 2, koji reguliše knjigovodstveni način iskazivanja zaliha. Metode koje MRS 2 propisuje su Fifo metoda i metoda ponderisanog prosječnog troška, pa u skladu sa odredbom člana 10. stav 1. Zakona o porezu na dobit, tužilac koristi metodu prosječne nabavne cijene, odnosno metodu ponderisanog prosječnog troška. Kako se radi o rasutoj robi, (nafta i naftni derivati su berzanska roba i cijena se mijenja kod svake isporuke), to se u svakom momentu u rezervoaru nalazi roba koja je kupljena po nekoliko različitih cijena, te se za obračun zatečenih zaliha mora uzeti u obzir sva roba u rezervoaru, te utvrditi cijena, sa svim zavisnim troškovima. Tužilac je dostavio i vještačenje stalnog sudskog vještaka ekonomske struke Velić Lejle, a u nalazu je konstatovano da tužilac uvažava sve procedure koje su propisane važećim zakonodavstvom. Okružni sud u Doboju ovo vještačenje nije uzeo u obzir. Predlaže da sud zahtjev uvaži, presudu preinači i predmet vrati Okružnom sudu na ponovni postupak.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi tok upravnog postupka, navodi kako su odlučivali organi uprave i Okružni sud u Doboju, pa ističe da prema odredbi člana 2. stav 2. Uredbe, u prodaji se ne smije naći litra naftnog derivata na koju je zaračunata marža koja prelazi 0,25 KM i to počev od 14.4.2021. godine, od kada je predmetna Uredba stupila na snagu. Iz podataka kalkulacija, nivelacija i trgovačke knjige, jasno se vidi da je ovaj iznos prekoračen po litri tečnog naftnog derivata ED-6. Naime, tužilac je izvršio obračun marže u iznosu od 0,37 KM/l, te je isto unio i u trgovačku knjigu na prijem robe od 26.11.2022. godine, što je inspektor pravilno i konstatovao. Predlaže da sud zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je prvostepeni organ tuženog izvršio inspekcijsku kontrolu kod tužioca iz oblasti Promet tečnih naftnih goriva i primjena Uredbe, o čemu je sastavljen zapisnik od 28.11.2022. godine, kojim zapisnikom je konstatovano da se kontrolisani subjekat ne pridržava Uredbe. Inspekcijskom kontrolom je konstatovano da se na zalihama kontrolisanog subjekta nalaze naftni tečni derivati u količini od 49.344 litara ED-6 i BMB-95

u količini od 5.666 litara. U konkretnom slučaju nepravilnost se odnosi na tečni naftni derivat ED-6, koji je nabavljen u periodu od 29.10.2022. godine do 26.11.2022.godine. Izvršenim uvidom u dokumentaciju o nabavci i sačinjenim kalkulacijama cijena, koje su upisane u trgovačku knjigu, utvrđeno je da je došlo do prekoračenja prodajne marže u apsolutnom iznosu od 0,25 KM. Prvostepeni organ navodi na koje periode se kalkulacija odnosi, specificirajući isto u obrazloženju prvostepenog rješenja, broj 24.020/324-027-122-5/22 od 05.12.2022. godine. Ovim rješenjem naloženo je tužiocu da izvrši promjenu cijena na zatečenim količinama i da se cijene formiraju do maksimalno propisane maloprodajne marže u apsolutnom iznosu od 0,25 KM po litru derivata. Žalbu tužioca, izjavljenu protiv prvostepenog rješenja, tuženi je odbio kao neosnovanu, na osnovu člana 225. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18), jer je utvrdio da je postupak koji je prethodio donošenju rješenja pravilno sproveden i da je rješenje na zakonu zasnovano, prihvatajući u cijelosti zaključak svog prvostepenog organa, a koju odluku tuženog je pravilno, kao pravilnu, prihvatio i nižestepeni sud.

Naime, odredbom člana 2. stav 2. Uredbe, propisano je da trgovci koji obavljaju djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima, primjenjuju maksimalnu maloprodajnu maržu u apsolutnom iznosu od 0,25 KM po litri derivata, što znači da se u prodaji ne smije naći litra naftnog derivata na koju je zaračunata marža koja prelazi 0,25 KM i to počev od 14.04.2021. godine, od kada je predmetna Uredba stupila na pravnu snagu. Kako je kod tužioca, nesporno, u prodaji pronađena količina naftnog derivata ED-6, na koji je zaračunata marža veća od 0,25 KM, po litri, a što je utvrđeno u postupku inspeksijske kontrole, te je detaljno obrazloženo u rješenjima organa uprave, to je pravilno nižestepeni sud odbio tužbu tužioca, izjavljenu protiv osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv prvostepenog rješenja, tržišnog inspektora. Tužilac ni u jednom momentu ne osporava činjenicu da je maržu obračunao u vrijednosti većoj od one koja je propisana Uredbom, zbog čega ni navodi zahtjeva, kojima se ukazuje na metode obračuna, koje su međunarodni računovodstveni standard, ne mogu uticati na odluku suda, jer primjenom bilo koje metode obračuna, tužilac se mora pridržavati odredbe kojom je propisana maksimalna maloprodajna marža.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, jer nisu ostvareni uslovi predviđeni odredbama člana 10. ZUS za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Čurković

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić